

Jaarstukken 2019

gemeente
gouda

3.1.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie

Om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken, werkte Gouda nauw samen met lokale en regionale arbeidsmarktpartners en werd de samenhang van de activiteiten bewaakt.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Triple Helix meerjarige agenda

Met gemeenten in de regio Midden-Holland, met het bedrijfsleven en met onderwijspartners werd in 2019 afgesproken om vanuit de Triple Helix agenda in te zetten op innovatie in het bedrijfsleven en het onderwijs. Het doel is om gezamenlijk aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen te werken en een betere aansluiting tussen onderwijs, arbeidsmarkt en gemeenten te bewerkstelligen. De gemeente Gouda vervult hierin de rol van Kwartiermaker. In 2019 werd de Economische Visie Midden-Holland (Blaauwberg rapport) opgesteld. Dit rapport biedt een analyse/foto van de economische structuur van de regio en doet aanbevelingen hoe de samenwerking tussen overheid, bedrijven en onderwijs versterkt kan worden. De Economische Visie wordt in 2020, inclusief een projectenagenda die een dynamisch karakter krijgt, aan de gemeenteraden aangeboden. Daarnaast werden goede voorbeelden van Triple Helix samenwerking in het land bezocht (zoals aan de regio Achterhoek).

Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology (CIV ST)

In 2019 werd de samenwerking tussen de gemeente en het CIV ST verder uitgebouwd. Met studenten werd gewerkt aan innovatieve oplossingen zoals metingen rondom bodemdaling. In december sloot de gemeente een overeenkomst met CIV ST, waarin de samenwerking is vastgelegd tot 2023. Gouda zet in op een stevigere verbinding van het CIV ST met het regionaal bedrijfsleven en in het bijzonder met het MKB.

Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg (CIV W&Z)

Na de start van het CIV W&Z in 2018 werd 2019 benut om de samenwerking tussen gemeente Gouda, onderwijs en zorgpartijen verder vorm te geven. Zo werden onderzoeksopdrachten gekoppeld aan het in 2019 gestarte practoraat (lectoraat op MBO-niveau) in CIV-verband. Hierbij gaat het om de toepasbaarheid van technologie in de zorgsector. Ook werd vanuit de Triple Helix agenda met zorgpartners in de regio Midden-Holland een start gemaakt met een project op het snijvlak van zorg en technologie (zoals domotica).

Acquisitie HBO

In 2019 zijn de mogelijkheden om het hoger onderwijs-aanbod in Gouda te versterken verkend. Om te laten zien welke kansen Gouda en de regio in dit kader te bieden heeft, werd een zogenaamd bidboek opgesteld (met een beschrijving van het bestaand onderwijsaanbod, het type bedrijvigheid en de regionale maatschappelijke opgave). Met dit bidboek in de hand zijn/worden met HBO-scholen nieuwe gesprekken gevoerd. De verwachting is dat deze gesprekken in 2020 leiden tot concrete samenwerkingsafspraken, waarmee uiteindelijk een breder aanbod van HBO-onderwijs in Gouda wordt gerealiseerd.

Energie en onderwijs

Rondom de energietransitie heeft de gemeente bijgedragen aan het VanGasLosfestival. Tijdens dit festival werden studenten bewust gemaakt van het belang van inzet op duurzaamheid. Gouda heeft de ambitie om een het MBO-opleidingsaanbod rond de thema's klimaat, energie en milieu te versterken. Met mboRijnland en het Wellantcollege werd verkend of dit haalbaar is. Aanvullend met andere MBO-instellingen in Gouda, publiek en privaat, is dit verder opgepakt. In 2020 wordt deze verkenning afgerond.

Kom Binnen bij Bedrijven

'Kom Binnen bij Bedrijven' is een jaarlijks terugkerend regionaal evenement. Bedrijven zetten gedurende één week hun deuren open voor werkzoekenden, scholieren en belangstellenden, die op zoek zijn naar een (nieuwe) baan, een stage- of leerwerkplek of vrijwilligerswerk.

In 2019 vond het evenement in de week van 23 maart plaats. In totaal deden in Gouda 58 bedrijven mee (in 2018: 46) en zij verwelkomden 474 bezoekers (2018: 300). Dit heeft geleid tot matches en mooie kennismakingen. De gemeente Gouda nam zelf als werkgever ook deel. Het organiseren van dit evenement heeft als neveneffect, dat de gemeente een duurzaam netwerk met bedrijven opbouwt en de samenwerking met het onderwijs versterkt.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

In 2019 werd in de regio Midden-Holland intensief samengewerkt aan een 'sluitende aanpak jeugdwerkloosheid'. De jeugdwerkloosheid nam in 2019 (tot 1 oktober) in Gouda af met 32 jongeren tot 294 werkzoekende jongeren.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Sluitende aanpak kwetsbare jongeren

Door het maken van werkafspraken tussen de arbeidsmarktpartners wisten de partners in de regio elkaar steeds beter te vinden en zijn oplossingen gecreëerd waardoor minder jongeren 'tussen wal en schip vielen'. Er zijn Europese subsidies (ESF) aangewend, extra werkcoaches zijn ingezet om werkzoekende jongeren toe te leiden naar school en/of werk, er is een spreekuur gehouden en de 'jongeren buiten beeld' zijn door het Ministerie inzichtelijk gemaakt. In 2020 worden deze jongeren begeleidt richting passend werk en/of scholing. Ook kregen jongeren bij het leerwerkloket informatie over scholing en konden zij testen uitvoeren (bijvoorbeeld competentietesten).

School@work

Gouda heeft in 2019 het project School@work weer ondersteund. Dit project is een activiteit van het mboRijnland, Promen en de gemeenten in de regio Midden-Holland. Per 1 augustus zijn 17 jongeren uit de regio gestart. Deze jongeren volgen een MBO-opleiding niveau 1, maken gebruik van de infrastructuur en expertise van Promen (hybride leren) en behalen een diploma. Deze onderwijsvorm blijkt geschikt voor jongeren die niet goed binnen het reguliere onderwijs passen. De werkwijze voorkomt dat jongeren tussentijds uit het onderwijs vallen.

Praktijkverklaringen

Met Praktijkverklaringen worden werkzoekenden zonder startkwalificatie omgeschoold met erkende diploma's en nemen de kansen voor arbeidsbeperkten op duurzaam passend werk toe. Mensen leren, afgeleid van mbo-opleidingen, vaardigheden aan die aansluiten op hun eigen behoefte en die van werkgevers. In 2019 heeft de gemeente Gouda toestemming gekregen om als arbeidsmarktregio te participeren aan een landelijke pilot. Samen met het onderwijs en Promen is een projectplan opgesteld en een projectleider aangesteld. Vanuit het Werkgeversservicepunt wordt dit plan uitgevoerd en wordt het bedrijfsleven gestimuleerd om in twee jaar tijd 150 werkzoekenden op te leiden voor Praktijkverklaringen.

Opleidingskeuze met goede kansen op de arbeidsmarkt

Gouda stimuleert dat jongeren een opleiding kiezen met arbeidsmarktperspectief. Om jongeren te helpen bewust te kiezen, bracht Gouda in 2019 een overzicht uit met de meest kansrijke beroepen. Deze werd bij alle scholen onder de aandacht gebracht. Jaarlijks wordt dit herhaald.

Sluitende aanpak stage- en leerwerkplekken

Samen met het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) zette Gouda in op voldoende stage- en leerwerkplekken. Hiermee draagt Gouda bij aan het voorkomen dat jongeren hun opleiding vroegtijdig onderbreken. In 2019 waren er, afhankelijk van de sector, nauwelijks tot geen tekorten.

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Om het vestigingsklimaat in Gouda en de regio te versterken is een Economische Agenda 2018-2020 opgesteld. Met Gouda Onderneemt is opnieuw samengewerkt om deze uit te voeren. Om de circulaire economie vorm te geven, de energietransitie mogelijk te maken en uitvoering te geven aan de Triple Helix is waar nodig met andere gemeenten in de regio samengewerkt.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Versterken vestigingsklimaat

De economische agenda kent negen thema's. In de jaarrekening wordt op meerdere plaatsen over de voortgang van de projecten en activiteiten binnen deze thema's gerapporteerd (onder andere bij Gouda 750, 'Kom Binnen bij Bedrijven', (zakelijk) toerisme, regionale Triple Helix samenwerking, duurzaamheid).

Het bestuur bezocht in 2019 opnieuw een groot aantal bedrijven. Het college ging onder meer op bezoek bij Carapax, Lafeber Int. Transporten en de Goudse Verzekeringen. Daarnaast legden de wethouders economie ruim 20 bedrijfsbezoeken af.

Helaas heeft een aantal bedrijven Gouda verlaten (zoals Sanofi). Dit hangt samen met (her)huisvestingsbeleid van bedrijven waarop de gemeente nauwelijks invloed heeft. De contacten met de bedrijven waren goed. Bedrijfseconomische overwegingen zoals samenvoegen van vestigingen leidde er soms ook toe, dat bedrijven Gouda verlieten. Hierdoor daalde ook de werkgelegenheidsontwikkeling, naast fluctuaties in het aantal zelfstandig werkende personen zonder personeel.

Het vernieuwde winkelcentrum Goverwelle is eind 2019 geopend.

De provincie heeft de regio's gevraagd om een regionale kantorenstrategie op te stellen (verplicht), een regionale bedrijventerreinenstrategie en een regionale detailhandelsvisie (vrijwillig).

- **Regionale kantorenstrategie**
De regio Midden-Holland heeft in 2019 de regionale kantorenstrategie 2019-2024 opgesteld. Deze is door de colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten vastgesteld en door Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland aanvaard. De gemeente Gouda was trekker van dit proces.
- **Regionale bedrijventerreinenstrategie**
Er is gewerkt aan het opstellen van een regionale bedrijventerreinenstrategie. De kwantitatieve behoefte-raming (deel I) is bijna afgerond en wordt in 2020 aan de gemeenten ter instemming voorgelegd. Hierna wordt deze aan de Provincie aangeboden. De gemeente Krimpenerwaard is trekker van dit proces. In 2020 wordt verder gewerkt aan deel II van de bedrijventerreinvisie. Hierin is de insteek meer kwalitatief, met onder meer een duiding van de terreinen, afspraken over uitgifte van bedrijventerreinen en regionale afstemming hierover.
- **Regionale detailhandelsvisie**
Er is een regionale detailhandelsvisie Midden-Holland in voorbereiding. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk trekt dit proces. Hiervoor is een analysedocument opgesteld. Deze analyse wordt in 2020 verder uitgebouwd tot een visie.

Circulaire economie

Op het gebied van circulaire economie nam de gemeente Gouda deel aan diverse inspiratiebijeenkomsten waaronder de 'Innovatiedag Het Groene Hart'. De organisatie was in handen van het Platform Groene Hart Werkt!.

Met het beschikbaar stellen van het investeringskrediet, is een vervolgstap gezet in de realisatie van het 'Ecopark Gouda'. In het 'Voorlopig ontwerp' werd een modulair stortbordes opgenomen. Er is onderzocht of de ruimte onder het bordes bestemd kan worden voor 'bedrijfjes in containers' die zich bezig houden met duurzaamheid of recycling van afval.

Ontwikkelstrategie Goudse Poort

In 2019 zijn er verdere stappen gezet om tot uitvoering van de ontwikkelstrategie Goudse Poort te komen. Dit heeft geleid tot het besluit om de Shell-Entree te verbeteren.

In 2019 is intensief gesproken met bedrijven, eigenaren van panden en de provincie Zuid-Holland, om tot clustering van PDV (perifere detailhandel) van de Goudkade op de Goudse Poort te komen. Het tempo van de ontwikkelingen wordt in sterke mate bepaald door de investeringsbeslissingen van de betrokken bedrijven.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval

In 2019 heeft de gemeente met Goudse (voor)scholen gewerkt aan doorlopende leer- en ontwikkellijnen, de bestrijding van onderwijsachterstanden, passend onderwijs, reductie schooluitval en het bieden van kansen aan jongeren, die een startkwalificatie willen behalen.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Doorlopende leer en ontwikkellijnen

De overgang tussen voorschools onderwijs, basisonderwijs, voortgezet onderwijs e.v. is in 2019 doorontwikkeld. Tevens is ingezet op een soepele overgang van VMBO naar middelbaar beroepsonderwijs (MBO) om uitval te voorkomen. Jongeren vanuit het VMBO werden gestimuleerd om voor een technisch beroep te kiezen. In juli 2019 werd de aanvraag in het kader van Sterk Techniek onderwijs goedgekeurd. Dit betekent dat vanaf 2020 scholen met het bedrijfsleven gaan investeren in versterking van het techniekaanbod en het stimuleren van de keuze voor techniek. Hiervoor hebben deze partijen ruim 4 miljoen euro verkregen. Vanuit die samenwerking zijn in 2019 ook de eerste ideeën opgedaan voor de te realiseren Techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek.

Voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking Brede school en Weekendschool

Gouda heeft ingezet op het bestrijden van onderwijsachterstanden door voorschoolse educatie op de peuteropvang, schakelklassen in het primair onderwijs en collectieve activiteiten van de Brede School en de Weekendschool. Dit is gedaan binnen de landelijk kaders voor besteding van de rijksuitkering, ingevuld met gemeentelijk beleid. De evaluatie van het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid werd in 2019 afgerond. De uitkomsten van deze evaluatie zijn vastgelegd in de subsidieregeling onderwijsachterstandenbeleid 2020. De samenwerking met de Brede school en de Weekendschool, als collectieve voorzieningen, is daarbij ook vastgelegd. Kinderopvangorganisaties hebben zich in 2019, met subsidie, voorbereid op de (wettelijk verplichte) uitbreiding van voorschoolse educatie van 10 naar 16 uur in 2020.

Passend onderwijs en versterken samenhang jeugdhulp-onderwijs

Gouda sluit aan bij de basisondersteuning van het onderwijs met jeugdhulp. De ontwikkelagenda van onderwijs en gemeenten is in 2019 geëvalueerd waarbij men zich richt op onderwerpen die nieuwe impuls nodig hebben gerelateerd aan het meer en beter samenwerken tussen zorg en onderwijs. Op het 'overeenstemmingsgericht overleg' (OOGO) tussen gemeenten en onderwijs is dit beleid gemonitord, geëvalueerd, opgesteld en uitgevoerd. In 2019 heeft de gemeente veel overleg gevoerd met het onderwijs over de toegankelijkheid van het speciaal onderwijs en de inzet van zorg voor individuele kinderen op het (regulier) onderwijs. Naar aanleiding van het wegvallen van de Regenboogschool is veel overleg gepleegd met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden om het belang en beschikbaarheid van een zogenaemde 'cluster 4' onderwijsvoorziening voor het basisonderwijs in Midden-Holland te onderstrepen.

Reductie schooluitval en bieden van kansen aan jongeren die een startkwalificatie willen behalen

De VSV-cijfers (Voorkomen van Voortijdige Schoolverlaters) over 2019 zijn nog niet bekend. Het genoemde percentage bij de prestatie-indicatoren van 2,0% VSV'ers is van 2018. De verwachting is, dat het percentage in 2019 licht is gestegen. Binnen het Regionaal Meldpunt Schoolverlaters en door Leerplicht is gewerkt aan het voorkomen van voortijdige schoolverlaters. Jongeren die niet terug naar school konden, zijn toegeleid naar werk. Tevens is meer integraal gewerkt met partners zoals het sociaal team. Ook VSV'ers die in eerdere jaren uitvielen, zijn zoveel mogelijk toegeleid naar werk en/of school. 'Groenpluk' (jongeren die voortijdige hun opleiding afbreken en gaan werken) kreeg in 2019 extra aandacht. Een groep van 9 schoolverlaters die in de horeca werkzaam waren, volgden een reeks workshops over werken en leren in de horeca. Als vervolgstap wordt met werkgevers gewerkt aan het behalen van (deel)kwalificaties.

Aanpak laaggeletterdheid

In 2019 is stevig ingezet op zowel het vinden van deelnemers als het aanbieden van veel verschillende trajecten. Dit is zeer effectief geweest. Er zijn ruim 400 deelnemers meer bereikt dan in 2018 en inmiddels bereiken we ook NT1-ers. De rijksbijdrage 2019 is volledig benut.

Het Goudse Taalhuis is zeer succesvol. Veel laaggeletterden weten de weg naar het Taalhuis goed te vinden. In 2019 heeft het Taalhuis 162 intakes verzorgd. Alle deelnemers zijn doorgestroomd naar een traject bij een organisatie die is aangesloten bij het Taalakkoord. Het convenant 'Tel mee met taal 2' is ondertekend.

Kostenefficiënte onderwijshuisvesting met duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

Meerjarige aanpak vastgelegd in een Integraal Huisvestingsplan

Samen met het onderwijsveld is in 2018 een Integraal Huisvestingsplan opgesteld. Uitgangspunt daarvan is een goede balans tussen kosten én duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen, onder andere gebaseerd op een clustering van scholen. De raad heeft in april 2019 de strategische kaders voor onderwijshuisvesting vastgesteld en kennis genomen van het bijbehorend IHP.

Gouda heeft, gebaseerd op deze strategische kaders en het IHP, samen met de schoolbesturen een uitvoeringsplan opgesteld voor de eerste vijf jaar, welke begin 2020 aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Huisvestingsopgaven buiten Integraal Huisvestingsplan

In 2019 werden verdere voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een nieuw, permanent schoolgebouw in Westergouwe.

Verder hebben de bouwheren het afgelopen jaar het ontwerp voor de renovatie en uitbreiding van de nieuwe locatie van Ark-Gemiva aan de Clematislaan nader uitgewerkt. Daarbij zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd naar specifieke locatie-kenmerken, zoals bijvoorbeeld flora en fauna. Op basis van het ontwerp is de omgevingsvergunning aangevraagd en heeft afstemming met de Adviescommissie voor Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) en omwonenden plaatsgevonden.

Mede door het door de raad in 2018 extra ter beschikking gestelde budget is in 2019 de vernieuwbouw Driestar opgeleverd.

Samen met het schoolbestuur van De Goudse Waarden is gewerkt aan een permanente oplossing voor de locatie aan de Heemskerkstraat. Dit voorstel wordt begin 2020 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

3.1.2 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2019
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal banen	36.300	Behoud van aantal banen	35.429
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal bedrijfsvestigingen	6.449	Behoud van het aantal bedrijfsvestigingen	6.352
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Leegstand kantoren	plek 11 (C&W, jan 2018)	Plek buiten de top 10	medio 2018: plek 8 (volgens de monitor van Cushman and Wakefield)
4.3. Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Afname aantal jongeren zonder werk t/m 27 jaar	226	In de periode 2020 - 2023 daling realiseren van 100 jongeren (van 326 naar 226)	t/m 1 oktober 2019: 294 jongeren zonder werk daling van 32 jongeren